

Villkorsbeslut 2023
Region Skånes återrapportering

Innehåll

1.	Den regionala utvecklingsstrategin.....	3
2.	Analys, uppföljning och utvärdering.....	4
3.	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd	6
4.	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling	9
5.	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande	12
6.	Tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet	15
7.	Jämställdhet.....	19
8.	Integration.....	20
9.	Miljö och klimat.....	21
10.	Fördelning av anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder.....	24
	Övriga medskick.....	25

1. Den regionala utvecklingsstrategin

- 1.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för genomförandet har bedrivits.

Året 2023 har gett anledning att reflektera och agera utifrån kris, kreativitet och kraft. Utvecklingsarbetet i Skåne har under året påverkats av en orolig omvärld, ökande psykisk ohälsa, stigande men avtagande inflation och en osäker stämning i näringslivet.

”Kris, kreativitet och kraft” var temat för Skånes utvecklingsdag i mars, då Region Skåne bjöd in övriga utvecklingsaktörer till den årliga uppföljningen Hur har det gått i Skåne? och samtal kring kraften i att samverka. Region Skåne lyfte samverkan kring prioriteringarna Bättre hälsa för fler, Ett konkurrenskraftigt näringsliv, Stärkt kompetensförsörjning och Ett sammanbundet Skåne.

Det årliga regionala forumet för idéburen och offentlig sektor genomfördes i augusti med tema ”Hur möter vi tillsammans i Skåne en orolig omvärld, psykisk ohälsa och ökade levnadskostnader för både individ och samhälle?” Dagen var ett samarrangemang mellan NÄTVERKET idéburen sektor Skåne, Sydöstra Skånes Samarbetskommitté, Länsstyrelsen Skåne och Region Skåne.

Regionala utvecklingsnämndens presidium har under året planerat och genomfört besök i Skånes 33 kommuner för att lyssna in kommunernas möjligheter, utmaningar och behov av stöd. Dialog med nationella myndigheter och kommuner har varit särskilt angeläget kopplat till kapaciteten på Södra stambanan och Region Skåne välkomnade beskedet om en återupptagen planering för sträckan Lund-Hässleholm.

För att stärka bilden av Skåne som en plats med möjligheter för utländska företag, investerare och talanger lanserade Region Skåne i slutet av oktober, tillsammans med kommuner och näringsliv, det nya konceptet för platsmarknadsföring ”Skåne – Sweden’s sweet spot”.

- 1.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Region Skåne arbetar kompletterande och tillsammans med aktörer i Skåne för att möta samhällsutmaningar kopplade till demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.

Fokus för Region Skånes arbete med den ekonomiska hållbara dimensionen är produktivitet utveckling i det skånska näringslivet. När det gäller det sociala perspektivet arbetar Region Skåne dels med ett preventivt folkhälsoarbete, dels utveckling och innovation inom hälsoområdet. Region Skånes arbete med miljömässig hållbarhet handlar till stora delar om en grön omställning av näringslivet samt ett säkerställande av energiförsörjning. Merparten av Region Skånes insatser präglas av Agenda 2030:s mål 17 om partnerskap för hållbar utveckling. Samverkan är ett mål och ett medel för den regionala utvecklingen.

Under 2023 summerades satsningen ”Vägar till hållbar utveckling i Skåne” som har finansierats av Tillväxtverket och Region Skåne under tre år. Satsningen har bidragit till kompetenshöjning, starkare tvärsektoriell dialog och rekommendationer för fortsatt

arbete inom Region Skåne. Den har även bidragit till att stärka Almi Skånes arbete med hållbarhetscheckar och föreningen Hållbar Utveckling Skånes spridning av den så kallade Ystadmodellen. Modellen visar på förutsättningar för näringslivet att arbeta med FN:s hållbarhetsmål och samtidigt öka tillväxt och lönsamhet. Samarbetet kring Ystadmodellen har tagits vidare inom ramen för Region Skånes satsning Fokus Tillväxt.

1.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med den regionala utvecklingsstrategin.

Regionplan för Skåne 2022–2040 nyttjas i det regionala utvecklingsarbetet som utgångspunkt för att möta inomregionala skillnader i Skåne. Regionplanens genomförande under året har gett instrument för att stärka flerkärnigheten med hjälp av tre centrala regionala strukturer; ortstruktur, grönstruktur och transportinfrastruktur.

Samarbetet inom Regionsamverkan Sydsverige har fortsatt under 2023. I samarbetet ingår Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne

Under året fastställdes en strategisk inriktning för Region Skånes internationella arbete 2023–2026, som med utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin ger riktning åt samarbetet med grannregioner och med andra geografier.

Region Skåne har under året fortsatt arbetat för att utveckla gränsregionens potential tillsammans med andra regioner och kommuner i samarbetsorganet Greater Copenhagen Committee. Samarbetet med Hamburg och södra Östersjöområdet blir allt viktigare i och med att Fehmarnbältförbindelsen öppnar om några år. Region Skåne verkar bland annat inom ramen för den politiska samarbetsorganisationen STRING (korridoren Hamburg-Oslo) samt i CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions) och i olika Interreg-projekt.

2. Analys, uppföljning och utvärdering

2.1 Beskriv de strategiskt viktigaste analyserna, uppföljningarna och utvärderingarna som har genomförts.

Rapporten Hur har det gått i Skåne? är en uppföljning av utvecklingsarbetet i Skåne. Kunskapen används av regionens aktörer för att följa upp utvecklingen inom en mängd olika områden, exempelvis demografi, utbildning, hälsa, arbetsmarknad och näringsliv, bostäder och miljö.

Tillsammans med flertalet nätägare och RISE har en prognosmodell för framtidens effektbehov fortsatt utvecklats. Modellen kommer att kunna användas i regionens, kommunernas och nätägarnas utvecklingsplaner och arbete med elförsörjningsfrågor. Modellens första resultat har publicerats och ett arbete med att sprida modellen inom Regionsamverkan Sydsverige har påbörjats.

Region Skånes årliga befolkningsprognos är ett viktigt underlag för analyser av kommande sjukvårdsbehov i regionen. Prognoserna ligger även till grund för arbetet med att ta fram en regionplan för Skåne samt är viktig input till i stort sett alla övriga analyser som tas fram.

Genom regelbundna folkhälsoenkäter följs folkhälsan i Skåne upp. I publikationen Folkhälsan i Skåne används enkätdata till uppföljning av hälsan utifrån den nationella folkhälsopolitikens kärnindikatorer för uppföljning av hälsan och de åtta målområdena för folkhälsa. Publikationen beskriver hur folkhälsan utvecklats över tid för att skapa en bild av hälsoläget i Skåne, dess utveckling och fördelningen av hälsan i olika grupper.

Den största utmaningen med att följa upp och analysera utvecklingen i Skåne är som tidigare år bristen på regional statistik. En positiv utveckling är att mer och mer statistik tillhandahålls genom databaser på mikronivå. Det ger en möjlighet att genomföra analyser och uppföljningar som tidigare inte var möjliga, men ställer krav på kompetens att kunna hantera större mängder data.

- 2.2 Beskriv hur ni säkerställer att arbetet med analys, uppföljning och utvärdering genomförs löpande, systematiskt och långsiktigt samt hur resultat och erfarenheter från det arbetet tas tillvara i det regionala utvecklingsarbetet.

Arbetet med statistik och analyser är organiserat i en enhet för samhällsanalys. Uppdraget är att följa upp, analysera, prognostisera och informera om Skånes utveckling samt tillhandahålla statistiska och geografiska underlag. Prioriteringen av analysuppdrag görs utifrån de politiska prioriteringarna och i nära samarbete med övriga verksamheter inom regional utveckling. Resultaten och erfarenheterna från Region Skånes analys- och uppföljningsarbete sprids både internt och externt genom seminarier, webinarier och kunskapsträffar samt på hemsidan i form av digitala rapporter och vid vissa tillfällen genom tryckta publikationer. Region Skånes underlag har varit efterfrågade och används både internt och externt (till exempel av kommunerna och länsstyrelsen).

Uppföljning och utvärdering av Region Skånes insatser görs löpande under året. Ett utvecklingsarbete har pågått under 2022–2023 kopplat till uppföljning och utvärdering av uppdraget för ökat lärande som väntas ge resultat under 2024. Bland annat har en tydligare korrelation mellan mål och insatser tagits fram utifrån effektlogikmetoden vilket gör att Region Skåne på ett systematiskt sätt kan mäta om arbetet leder till uppsatta mål.

- 2.3 Beskriv hur samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga har integrerats i analyser, uppföljningar och utvärderingar.

Energiomställningen är en central del av Region Skånes arbete med miljömässig hållbarhet. Vidare genomför Region Skåne återkommande analyser om kompetensförsörjning, näringsliv, arbetsmarknad och bostadsförsörjning ur perspektiven ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet.

- 2.4 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i analyser, uppföljningar och utvärderingar.

I den mån det är möjligt ur sekretess- och tillgångssynpunkt redovisas all statistik på kommunal eller delregional nivå, i förlängningen analyseras statistiken utifrån vald geografisk nivå. Analyser som rör näringsliv och arbetsmarknad, kompetensförsörjning och bostadsförsörjning, för att nämna några områden, tar alla hänsyn till varierande förutsättningar och funktionella samband utifrån ett territoriellt perspektiv.

Med en gemensam arbetsmarknad i Greater Copenhagen görs många statistiksammansättningar ur ett gränsregionalt perspektiv. I mars 2023 publicerade Region Skåne rapporten "Pendling över Öresund – innan, under och efter pandemin". Region Skåne är medlem i både Greater Copenhagen och Öresundsinstitutet som också gör analyser ur gränsregionalt perspektiv.

Region Skåne och Region Hovedstaden har initierat en analys med fokus på gränshinder för tredjelandsmedborgare med uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige och Danmark. Studien inleddes i september 2023 och ska vara färdig februari 2025. Den utförs av OECD inom ramarna för EU:s instrument för tekniskt stöd.

Region Skåne har under 2023 gjort en uppföljning av deltagandet i EU-projekt under perioden 2014–2021. Resultaten visar att hela Skåne har fått nästan sex miljarder SEK från Regionalfonderna, Socialfonden, Interreg och Horisont Europa.

3. Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd

3.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd har genomförts.

Den nyligen antagna Regionplan för Skåne 2022 – 2040 har under året bistått länets kommuner med vägledande riktlinjer i översiktsplaneringen och synliggjort länets territoriella förutsättningar och potential. Regionplanens röda tråd, från utmaningar till planeringsstrategier och planeringsprinciper till genomförande, tjänar som utgångspunkt i valet av insatser i den fysiska planeringen som bidrar till en mer likvärdig välfärd genom att uppfylla den regionala utvecklingsstrategins visionsmål.

Regionplanens fyra tematiska områden (bebyggelseutveckling, transporter, grönstruktur och teknisk infrastruktur) bidrar till att utveckla Skånes bostadsförsörjning, stimulera näringslivet och främja hållbart resande i relation till utbildning och arbetstillfällen.

Under det första året av genomförandet av regionplanen har en rad aktiviteter initierats av och tillsammans med regionala utvecklingsaktörer för att stimulera utvecklingen i en positiv riktning. För att möta Skånes utmaningar på energiområdet framarbetades kunskapsunderlag för strategiskt viktiga beslut, dialog för mellankommunal samsyn gällande fossilfri energiproduktion och -distribution samt kompetenshöjning om energiplanering i de skånska kommunerna.

Regionplanens genomförande bidrar även till att identifiera strategiska utgångspunkter för Region Skånes långsiktiga arbete med framtidens hälsosystem. Därtill har de strukturella begränsningarna som påverkar bostadssituationen i Skåne ringats in med regionplanen som utgångspunkt. Den strategiska utvecklingen genom Regionplan för Skåne 2022–2040 medför goda förutsättningar för likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd.

3.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Regionplanen genomförs utifrån Agenda 2030:s mål för hållbar utveckling. Planen bygger på kopplingar till delmål i Agenda 2030 och följs upp därefter. Samhällsutmaningarna rörande globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, samt socioekonomi och sammanhållning ges möjlighet att mötas på en strategisk nivå genom regionplanen. Detta exemplifieras bland annat med regionplanens fokus på bebyggelseutveckling, som är grunden för att främja likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd.

Planering för och placering av bostäder, verksamheter, service och infrastruktur har stor betydelse för framtida livskvalitet och tillväxt. Bebyggelsen ska utformas så att den både är resurseffektiv och kan hålla under många år framöver samtidigt som den bidrar till utveckling av näringsliv, bostadsbyggande, kulturmiljö- och upplevelsevärden. Den måste också anpassas till ett förändrat klimat och utföras med minsta möjliga klimatpåverkan.

Den miljömässiga dimensionen av hållbar utveckling får ett utrymme i regionplanens inriktning utan att de sociala och ekonomiska dimensionerna försummas. Aktiviteter och insatser som framtagits och nu genomförs har tydlig koppling till flera

hållbarhetsmål och möjliggör att utvecklingen av Skånes fysiska strukturer sker på ett sätt som i hög grad överensstämmer med de globala målen.

3.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd.

Regionplan för Skåne 2022–2040 är den strategiska utgångspunkten för arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i ett territoriellt perspektiv. Planens kärna är dess utvecklingsinriktning som identifierar ortstruktur, grönstruktur och transportinfrastruktur som tre huvudsakliga fysiska strukturer som bär upp länets flerkärnighet.

Region Skåne vill stärka Skånes flerkärnighet och främja samspelet mellan stad och land. Genom att utveckla den regionala tillgängligheten avser Region Skåne skapa en mer dynamisk och mer hållbar flerkärnighet. Dessutom tillhandahåller regionplanen en strategisk utgångspunkt utifrån planeringsområdet gestaltad livsmiljö vilket möjliggör en tydligare koppling mellan territoriell/rumslig utveckling och demokratisk utveckling.

Generella inslag i regionplanen som handlar om att hantera territoriella utmaningar utgörs bland annat av utveckling av strategiska noder, förtätning och tillskapande av en större mångfald av rekreativa och hälsofrämjande livsmiljöer på fler typer av platser i länet.

Region Skåne vill även gagna den regionala flerkärnigheten för att åstadkomma fler interregionala och internationella funktionella samband. Region Skåne har därför inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) genomfört en samarbetsstudie om funktionella samband som ska stimulera utveckling av ort- och näringslivsstruktur, demografi, pendling och regional förstoring. Flerkärnigheten håller samman Skåne som län och ska möjliggöra likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd. Att Skåne är en del av den gemensamma arbetsmarknaden med Själland innebär att utbudet av arbete, boende och kulturliv kan ses i en gränsregional kontext, vilket innebär stora möjligheter för invånarna i Skåne. Detta är viktiga aspekter i planeringen av arbetsplatser, boende, trafik och infrastruktur.

Att utveckla och dra nytta av den flerkärniga ortstrukturen är sedan länge viktiga utgångspunkter för den regionala planeringen i Skåne. I strukturkartan identifieras tillväxtmotorer, regionala kärnor och strategiska noder. De utgörs av viktiga orter ur ett regionalt och funktionellt perspektiv. Genom att öka förståelsen för det ömsesidiga beroendet kan Skåne skapa en utveckling där alla delar stärks utifrån sina kvaliteter. Det behövs en kraftsamling för att stärka Skånes större städer som tillväxtmotorer för att öka hela regionens konkurrenskraft, både nationellt och internationellt. Arbetsplatser, bostäder och handel måste främst utvecklas i kollektivtrafiknära lägen för att stärka Skånes utveckling som flerkärnig arbets- och bostadsregion och samtidigt hushålla med värdefulla skånska resurser.

3.4 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året	Mål
Energiförsörjning inom ramen för regional fysisk planering	Kunskapsgenerering: Kunskaps- och planeringsunderlag för havsbaserad vindkraft, havsplanering och landbaserad vindkraft. Dialog och samverkan: Ökad samsyn gällande utveckling av	Projekten inom genomförande av <i>Regionplan för Skåne 2022–2040</i> har bidragit med ökad kunskap om energiförsörjning och fysisk planering hos regionala och kommunala aktörer. Det har tagits fram kunskaps- och	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning Skåne ska vara globalt attraktivt

	vindkraft och samverkan för att främja regional och lokal energiplanering.	planeringsunderlag som bidragit till en ökad förståelse och kunskap om exempelvis vindkraftens potential och utmaningar i Skåne. Insatserna under året har även bidragit till att stärka regionplanens roll som ett viktigt planeringsverktyg för hantering av regional och mellankommunal energiplanering.	Mål i Agenda 2030: 3 God hälsa och välbefinnande 7 Hållbar energi för alla 11 Hållbara städer och samhällen 13 Bekämpa klimatförändringarna
Skånskt bostadsforum 2023 Heldagskonferens om förutsättningarna för bostadsutvecklingen i Skåne	Ökad förståelse för vilka krafter som sätter ramarna för dagens bostadsutveckling. Denna vidare förståelse har påverkat samtalet i Skånskt bostadsnätverk där representanter för länsstyrelsen, skånska kommuner samt privata- och kommunala bostadsbolag deltar. Forskare verksamma i Skåne inom urbana studier, kulturgeografi och landskapsarkitektur har bidragit till program och utveckling av arbetet.	Gemensam kunskapshöjning och ökad samsyn har utvecklats hos skånska bostadsaktörer. Fördjupad diskussion kring bostadsbrist, dess förutsättningar och följdverkningar. Framväxten av en regional bostadspolitik har påbörjats. Fortsatt utvecklingsarbete i ett forskningsprojekt tillsammans med Malmö universitet under namnet Jämbo, handlingsutrymme för jämlik tillgång till bostad.	Mål i RUS Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning Mål i Agenda 2030: 3 God hälsa och välbefinnande 11 Hållbara städer och samhällen 12 Hållbar konsumtion och produktion
Fysisk tillgänglighet som social delaktighet: på väg mot framtidens tillgänglighetsarbete	Region Skåne gav i uppdrag åt Lunds universitet att genomföra en rättssociologisk kartläggning av normer inom fysisk planering på kommunal och regional nivå i Skåne. Kartläggningen resulterade i rapporten "Otilgänglig tillgänglighet" Under 2023 genomfördes även en workshopserie om olika dimensioner av delaktighet som grund för utveckling av tillgänglighetsarbete. Deltagare kom från kommuner, regionen, statliga myndigheter, funktionsrättsorganisationer, akademi och privat sektor.	Kunskapsbyggande gällande tillgänglighetsperspektiv i samhällsplanering. Projektets medverkande aktörer har byggt kunskap om varandras roller och förutsättningar. Projektet har bidragit med kunskap, rekommendationer och metodik samt former för samverkan mellan involverade aktörer.	Mål i RUS: Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer Skåne ska utveckla framtidens välfärd Mål i Agenda 2030: 3 God hälsa och välbefinnande 5 Jämställdhet 10 Minskad ojämlikhet 11 Hållbara städer och samhällen
Regionplan som analysverktyg – serviceprogrammet / Regional kapacitet i Skåne	Region Skåne fördelar stödet för kommersiell service i regionen och har sett ett behov att bredda kriterierna för att fler dagligvarubutiker ska kunna tillgå stöd. Kriterierna för servicestödet i det arbetsstättet är framtagna med utgångspunkt i regionplanens ortsstrukturer där utpekade strategiska noder analyserats i kombination med Tillväxtverkets tidigare kriterier.	Arbetet har resulterat i att fler butiker än tidigare (14 stycken) uppfyller kriterier för stöd. Tre ansökningar har beviljats driftstöd och sju lanthandlare har beviljats investeringsbidrag. Att lanthandlare fortsatt kan bedriva verksamhet ger en positiv effekt både för det lokala näringslivet och möjligheten att kunna leva och verka i hela Skåne. Arbetet har även bidragit till att Region Skåne startat upp ett större arbete inom kommersiell service med stöd från Tillväxtverket.	Mål i RUS: Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet Mål i Agenda 2030: 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 11 Hållbara städer och samhällen
Rapporten 3-30-300, en analysmodell för gröna och hälsosammare städer	GIS-analyser utifrån tre mått: Alla ska kunna se minst 3 träd från sin bostad, skola och arbetsplats. Varje stadskvarter ska ha minst 30 procents krontäckningsgrad. Alla invånare ska ha max 300	En enhetlig analysmetod ger jämförbara resultat mellan Skånes orter. Flera kommuner har efterfrågat metodiken. Projektet har även lett till att Region Skåne deltar i en	Mål i RUS: Skåne ska utveckla framtidens välfärd Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer

	meter till ett grönområde. Spridning av rapport och resultat vid EU-konferensen Creating Green Cities i Malmö i juni.	forskningsansökan med SLU Alnarp om kvalitet på urban grönstruktur med fokus på barn och unga.	Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning Mål i Agenda 2030: 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 11 Hållbara städer och samhällen 13 Bekämpa klimatförändringarna 15 Ekosystem och biologisk mångfald
Drönarnätverk	Region Skåne har påbörjat arbetet med drönarfrågor och planering av U-space luftrum i Skåne. Ett internt nätverk har initierats för att hantera drönar- och luftrumsplaneringsfrågor. Region Skåne deltar i LFV projekt: AAM (Advanced Air Mobility) Regionala Tjänster (ART).	Initieringen av det interna nätverket har lett till olika interna och externa aktiviteter som syftar att synliggöra Region Skånes förutsättningar, möjligheter och interna behov. Samverkan med RISE förväntas resultera i en förstudie som ska ligga till grund för Region Skånes fortsatta arbete med U-space luftrum generellt samt inför dialog och samverkan med myndigheter, de skånska kommunerna och övriga aktörer.	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning Skåne ska utveckla framtidens välfärd Mål i Agenda 2030: 3 God hälsa och välbefinnande. 9 Hållbar industri, innovation och infrastruktur 11 Hållbara städer och samhällen

4. Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

4.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom kompetensförsörjning och kompetensutveckling har genomförts.

För att säkra en hållbar regional tillväxt är förmågan hos arbetsgivarna att genomgå den gröna och den digitala omställning samt en effektiv kompetensförsörjning avgörande. Kompetensförsörjningsfrågan lyfts allt oftare fram som en av de viktigaste utmaningarna framåt för det skånska näringslivet. När skånska företag får ranka viktiga frågor framåt hamnar olika aspekter av kompetensförsörjning alltid högt.

Region Skåne har sedan 2010 haft en utpekad roll för att stärka den regionala kompetensförsörjningen inom ramen för den nationella näringspolitiken. Under våren 2023 levererade Region Skåne för första gången bedömningar av behov, mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet, utifrån det nya uppdraget i lag om regionalt utvecklingsansvar.

Region Skåne samverkar brett i kompetensförsörjningsfrågan med företag och företagsfrämjande aktörer, kommuner och akademien. Exempel på samverkansaktörer är IUC Syd, Handelskammaren, YhIS, Teknikcollege Skåne och IF Metall.

Region Skåne bedömer arbetsgivares kompetensbehov genom olika metoder. Det sker bland annat genom statistiska prognoser och analyser, dialoger med utbildningsanordnare och arbetsgivare samt genomgång av underlag från andra aktörer. Under hösten 2022 startade en processkartläggning som under 2023 har mynnat ut i ett modellförslag för hur arbetet kan bedrivas vidare. Resultatet har kommunicerats internt och externt samt implementeras på olika arenor.

Region Skåne arbetar aktivt med regional samverkan för strategisk kompetensförsörjning. Med hjälp av verktyget Mind the Gap beskrivs ett företags behov av långsiktigt strategisk kompetensförsörjning som en förutsättning för affärsutveckling och bibehållen konkurrenskraft. Företagets förmåga stärkts när

metodikerna genomförts och företaget får beslutsunderlag om vilka kompetensstärkande åtgärder som behövs.

- 4.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Region Skåne har belyst den regionala strategin för hållbar kompetensförsörjning utifrån de globala målen i Agenda 2030. Även om arbetet möter målen inom tillväxt, utbildning och jämställdhet kan en ökad integrering av kompetensförsörjning mot andra samhällsområden ytterligare främja hållbarhet. Kompetensförsörjningsarbetet kompletteras av arbetet utifrån andra strategier som till exempel regionplan för att därigenom kunna möta samhällsutmaningar inom klimat, infrastruktur, demografi, digitalisering m.fl. De tvärssektoriella perspektiven främjas genom interna arbetsgrupper.

- 4.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling.

Det strategiska arbetet med kommunerna utgår till stor del från organisering i de fyra geografiska hörnen i Skåne. Inom ramen för arbetet med kompetensförsörjning och kontakten med kommunerna främjar Region Skåne regional samverkan utifrån logiken om funktionella arbetsmarknadsregioner. Detta är särskilt relevant kring planering och dimensionering. Bland annat ställs krav på frisök mellan kommunerna för utbildningar inom yrkesvux som tas fram med stöd av Region Skåne.

Eftersom Skåne ingår i den gemensamma gränsregionala arbetsmarknaden med Själland, med ett stort och brett utbud av arbetsplatser, finns en väletablerad arbetspendling i synnerhet från Skåne till Köpenhamn/Själland men även i den andra riktningen. Detta är en grundläggande aspekt på kompetensförsörjningsfrågan i Skåne.

Region Skåne medfinansierar International Citizen Hub i Lund som verkar för att utländska forskare och talanger med familjer vill bo och stanna i Skåne, bland annat genom att hjälpa medföljande att få arbete.

- 4.4 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året	Mål
Lärserie "Kompetensförsörjning för skånska branscher"	Region Skåne har arrangerat återkommande regionala lärträffar för kommuner, region, näringsliv, branscher och utbildningsaktörer inom kompetensförsörjning. Lärserien har nått 26 av Skånes 33 kommuner och främst involverat strategisk eller chefsnivå. Tematiken har följt identifierade utmaningar inom regionala kompetensförsörjning som planering och dimensionering, medvetna studie- och yrkesval, samt validering och kompetensutveckling för att	På deltagarnivå har lärserien bidragit till stärkt kompetens kring utmaningar och möjligheter inom kompetensförsörjning, ökad systemkunskap kring olika aktörers roller och ansvar, ökat synliggörande av Region Skånes som regional utvecklingsaktör, samt breddade kontaktvägar mellan aktörer inom utbildning, näringsliv och arbetsmarknad på både lokal och regional nivå.	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark och hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 9 Hållbar industri, innovation och infrastruktur

	hantera omställningen på arbetsmarknaden.		
SKYLA "Smart Specialization Skills ecosystems for the Twin Transition" (SKYLA) är ett Interreg Europe- projekt som sätter framtida kompetens för grön och digital omställning i centrum	Projektet har pågått sedan mars 2023 och har identifierat de utmaningar som respektive region vill fokusera på. Åtta europeiska regioner ingår i projektet. Skåne representeras i projektet av både Region Skåne och IUC Syd.	En effekt är att medarbetare i projektet har en större medvetenhet kring kompetensutvecklingens roll för arbetsgivares förmåga till grön och digital omställning. En annan effekt är de tidiga insikterna från SKYLA har lett till utveckling av en projektidé kring arbetsgivarnas attraktivitet.	Mål i RUS Skåne ska vara en stark och hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030 3 God hälsa och välbefinnande 4 God utbildning 5 Jämställdhet 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 9 Hållbar industri, innovation och infrastruktur 10 Minskad ojämlikhet 11 Hållbara städer och samhällen 13 Bekämpa klimatförändringarna
Sommarjobbssatsning i Region Skåne	Söktrycket från ungdomar var stort och över 1800 (2022: 950) ansökningar inkom, av dessa var 1400 "behöriga", dvs hade åldern 18–25 år samt var folkbokförda i Skåne. I år sommarjobbade totalt 308 ungdomar under fyra veckor. (Motsvarande siffra för 2022 var 84 ungdomar).	Satsningen bidrar till att sprida kunskap om Region Skånes varierande arbetsområden, få fler ungdomar i arbete samt ge en inblick i framtida yrkesval för ungdomarna.	Mål i RUS: Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet Skåne ska vara en stark tillväxtmotor Mål i Agenda 2030: 10 Minskad ojämlikhet
Utvecklingsmedel för att stärka Komvux yrkesutbildningar	Genom utvecklingsmedlen har fyra nya yrkesutbildningar startats, flera befintliga yrkesutbildningar stärkts och samarbetet med såväl kommuner som arbetsgivare/branscher stärkts. En metodik från Danmark, kallad "accelerated learning" har testats av 11 kommuner. Även gemensamt marknadsföringsmaterial har tagits fram för att säkra elevunderlag och APL-platser.	Effekten av insatsen blir ökad kapacitet hos utbildningsanordnare att utveckla yrkesutbildningar genom att samverka med branscher och arbetsgivare inom bristbranscher. Insatsen ger bättre förståelse, ökad kunskap och samverkan mellan kommuner och arbetsgivare samt bransch- och intresseorganisationer. Effekten av utvecklingsmedel på längre sikt är ett bättre utbud geografiskt, högre tillgänglighet samt ökad fyllnadsgrad och genomströmning av elever. Det bidrar även till stärkt kompetensförsörjning och ökad konkurrenskraft på sikt.	Mål i RUS: Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030: 4 God utbildning 5 Jämställdhet 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
Pilotframtagande och genomförande av kurs i forskningskoordinering	Samverkan mellan Region Skåne, Lunds universitet – Medicinska fakulteten och Medicon Village, LIF (organisation för de forskande läkemedelsföretagen), Bio Sweden och andra branschorganisationer har lett till utbildningsmoduler för forskningsstödjande personal. Kursen startade hösten 2023 och det fanns en hög efterfrågan, 60 sökanden till 20 platser.	Effekterna blir: - en ökad närvaro, incitament och stärkt attraktivitet för forskningsstödjande personal - kompetensutveckling och livslångt lärande för (potentiellt ny) forskningsstödjande personal - fler kompetenshöjande satsningar initieras (t.ex. ett mastersprogram inom regenerativmedicin och avancerade terapiläkemedel - en breddad, branschöverskridande rekrytering	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Skåne ska utveckla framtidens välfärd Mål i Agenda 2030: 3 God hälsa och välbefinnande 4 God utbildning 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

5. Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande

5.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande har genomförts.

Region Skåne har under 2023 fortsatt koordinerat arbetet i Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (FIRS) med utgångspunkt i Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt. En utvärdering, som genomfördes under året, visade att innovationsstrategins innehåll och områden för smart specialisering svarar mot Skånes förutsättningar, utmaningar, behov och relevans på sikt. Utvärderingen visade däremot att organiseringen av FIRS behövde stärkas vilket resulterade i ett antal processer för att tydliggöra roller, ansvar och arbete.

Under 2023 genomfördes även en genomlysning av främjarsystemet för innovation. Rapporten fokuserade på finansiering av främjaraktörerna i syfte att tydligare förstå vem som finansierar vad och undvika överlapp. Rapporten togs fram av Vinnova, Tillväxtverket, Lunds- och Malmö universitet, Region Skåne, Malmö stad, Helsingborgs stad, Lunds kommun, Kristianstad kommun och utvalda fastighetsbolag. Rapporten har bland annat resulterat i att Region Skåne öppnat upp för övriga finansiärer att vara referenser i processen med att utlysa verksamhetsmedel och att FIRS också tittar på att initiera samordning av främjarsystemet inom respektive specialiseringsområde.

Testbäddar är ett av flera utpekade verktyg för att uppnå innovationsstrategins huvudmål om ökad produktivitet och hållbar tillväxt. En rapport med fokus på testbäddar har bland annat resulterat i ett samarbete med RISE kring analys av test-och demomiljöer i Skåne i syfte att öka relevans och tillgängligheten både regionalt och nationellt. Behovsanalysen tittar på dels former för att säkra långsiktig drift för testbäddsaktörer, dels vilka behov som finns och hur förståelsen för testbäddarnas erbjudanden kan öka.

Det innovationsfrämjande arbetet inom livsmedelssektorn har gett resultat. Företag har fått ökat stöd vad gäller cirkulär livsmedelsproduktion, AI och digitalisering, kompetensutveckling mm. genom en rad regionala samverkansprojekt. Det strukturella samarbetet har fortsatt stärkts, dels genom den s.k. FIRS-gruppen för livsmedel, dels genom projekt som utvecklat nya metoder för innovationsstöd till företag, baserat på tvärsektoriell samverkan. I FIRS-gruppen ingår både skånska och nationella aktörer för att främja regional-nationella synergier (t.ex. lärosäten, stödaktörer, Sweden Food Arena, RISE).

Under 2023 har ett arbete pågått med att omforma FIRS-gruppen för hållbara städer samt smalna av specialiseringsområdet till vatten, energi samt bygg- och fastighet. FIRS-gruppen har reviderat handlingsplanen för hållbara städer med ett tydligt fokus på mål och insatser för en ökad produktivitet och för att stärka Skåne inom detta specialiseringsområde. Tre organisationer har fått mandat att initiera och driva på satsningar inom varje av de tre ovannämnda: Sustainable Business Hub, WIN Water och LFM30.

Inom Region Skåne samverkar avdelningen för regional utveckling med hälso- och sjukvården kring kliniska prövningar och avancerade terapiläkemedel. Dessa två områden är av största vikt för både utveckling av sjukvården och företagens konkurrenskraft. Genom samarbete i FIRS (Forsknings- och innovationsrådet i Skåne) har dialogmöten om kliniska prövningar genomförts. Ett treårigt projekt inom hälsodata med start 2023 drivs också gemensamt.

Region Skåne erbjuder ett samlat stöd för de företag och organisationer i Skåne som vill öka sina chanser att lyckas med sin ansökan till Horisont Europa, EU:s program för forskning och innovation, med avstamp i Skånes specialiseringsområden. Med målet att öka antalet beviljade ansökningar till Horisont Europa kompletterades befintlig stödfunktion med en pilotaktivitet (ett virtuellt projektkontor med särskilt fokus på hälsa) i samverkan med Innovation Skåne under 2023.

"EU-medel och projektmedel för ökad innovation" var ett av tre teman på 2023 års Skåne Innovation Day. Övriga teman var "finansieringsmöjligheter via lån, riskkapital och bidrag för innovation" och "Test- och demonstrationsmiljöer för innovation". Genomgående låg fokus på att lära av företag som framgångsrikt investerat i innovation och samtidigt låta utvecklingsaktörer presentera specifika erbjudanden. Konferensen samlade cirka 800 deltagare.

Under första halvåret utvärderades Klusterutvecklingsprogrammet 2017–2021 och Verksamhetsfinansieringen 2022 respektive 2023. Resultatet av utvärderingarna har medfört att tidigare verksamhetsfinansiering på årsbasis nu väntas övergå i en treårig satsning. Det har även tagits fram ett antal inriktningar för innovationsstödsystemet där fokus under kommande tre år är att utveckla funktionerna 1) Forskning & Utveckling, 2) Affärsutveckling, 3) Kompetensutveckling samt 4) Kapitalförsörjning.

Arbetet med att öka tillväxten och konkurrenskraften hos små och medelstora företag i Skåne har skett utifrån sex fokusområden: internationalisering, digitalisering, grön omställning, kompetensförsörjning, kapitaltillgång och företagsklimat. Samverkansaktörer är skånska kommuner, skånska företag samt företagsfrämjande aktörer i regionen.

Ett av Region Skånes uppdrag är att arbeta med investeringsfrämjande insatser för att attrahera företag och investeringar till Skåne. Under 2023 har Region Skånes investeringsfrämjande arbete bland annat bidragit till etableringen av Fiba Technologies i Trelleborg. Företaget tillverkar trycktankar för lagring och distribution av trycksatt gas.

Region Skånes insatser kopplade till konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi finns vidare redovisade under avsnittet miljö och klimat.

- 5.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Syftet med Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt är att vara en långsiktig agenda för samarbete mellan nyckelaktörer för att främja innovation, adressera svag produktivitet och stärka näringslivet med hållbarhet som en självklarhet och konkurrensfördel.

Framtagna specialiseringsområdens agendor kommer med olika målbilder som tydligt har fokus på hållbar omställning, vilket i praktiken innebär att detta perspektiv alltid beaktas vid nya initiativ eller projekt. Några exempel är inom avancerade material och tillverkande industri ("Kommande investeringar i skånsk innovationskraft bör fokusera på hur digitalisering ska bidra till den gröna omställningen") och hur livsmedelsagendan kan bidra till uppfyllandet av de globala Agenda 2030-målen.

- 5.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande.

Skåne har tre identifierade tillväxtmotorer. Dessa är Helsingborg, Malmö-Lund och Hässleholm-Kristianstad. Vid till exempel tilldelning av medel avseende

verksamhetsfinansiering av främjaraktörer inom innovationsekosystemet beaktas dessa tillväxtmotorer och omgivande orters koppling till tillväxtmotorerna. Målsättningen är att skapa en så pass jämlik och rättvis fördelning som möjligt ur ett geografiskt perspektiv.

Region Skåne leder ett nätverk med näringslivsansvariga i de skånska kommunerna. Gemensamma utvecklingsfrågor och strategiska diskussioner förs i nätverket. För att säkerställa att kommunernas olika behov och specifika förutsättningar tillvaratas så finns även representant från Region Skåne på plats kontinuerligt i Skånes fyra geografiska hörn, en modell kallad "Regionen flyttar ut". Under 2023 har även snabba digitala pulsmöten genomförts för att möta upp och samordna behov som de näringslivsansvariga identifierat utifrån Skånes utmaningar som till exempel höga elpriser och brist på kapacitet.

De första projekten inom Skåne-Blekinge programmet för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Regionalfonden) påbörjades i januari 2023, och sedan öppnandet har 16 projekt beviljats i Skåne-Blekinge (till och med november 2023). Regionalfonden ska bidra till att stärka den regionala kapaciteten genom att öka produktivitet och innovation samt genom att fokusera ännu mer på hållbarhet. Region Skåne medfinansierar flera projekt samt driver själv projekten Cross Innovation Southern Sweden, Solbruk i Skåne och Datasjö för att stärka Skånes Life Science-industri.

Det gränsregionala programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak har haft ett mycket starkt söktryck vad gäller inriktningen på innovationer och entreprenörskap, och största delarna av avsatta medel för detta är redan uppbokade under 2023.

Tillsammans med Hamburg har Skåne och Köpenhamn 100 000 anställda inom Life Science-industrin. Forskningsanläggningarna ESS och MAX IV i Lund har komplementära systeranläggningar i Hamburg (DESY och European XFEL). Med kommande Fehmarnbältförbindelsen finns stora möjligheter att utveckla en gemensam innovativ region. Under 2023 startade det treåriga EU-projektet HALRIC om Life Science och forskningsinfrastruktur i ett Hamburg - Greater Copenhagenperspektiv.

Under det svenska ordförandeskapet i EU anordnade Region Skåne ett seminarium i Bryssel om betydelsen av forskningsanläggningarna ESS och MAX IV för regional utveckling i Skåne samt deras inverkan på europeisk innovationskapacitet och konkurrenskraft.

5.4 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året	Mål
Media Evolution – kollaborativ foresight	Media Evolution har med hjälp av Region Skånes finansiering byggt upp en kollaborativ foresightprocess. Enligt årsrapportering under 2023 har 137 personer deltagit från 120 organisationer, fördelat på 85 deltagare i öppna signalscanning-workshops och 52 ytterligare personer som en del av foresightprocesser.	Effekten av processen har blivit att sammanföra kunskap i det lokala näringslivet, med forskare på regionens universitet och internationella experter. Kollaborativ foresight bidrar till att systematiskt tillsammans med näringslivet tillgodose behov av att lyfta blicken, bredda horisonten och att tillsammans spekulera kring vilka framtider vi kan tänkas och vill möta.	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030: 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11 Hållbara städer och samhällen
IUC Syd - teknikworkshop	IUC Syd har med hjälp av Region Skånes verksamhetsfinansiering anordnat teknikworkshoppar vilket innebär att en forskare	Ett 60-tal företag har fått fördjupad kontakt med forskningen.	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor

	presenterar slutresultatet av sin forskning inom ett specifikt område/tema och sedan förs en diskussion hur företagen kan använda eller implementera resultaten i sin verksamhet. Sex till åtta företag med två personer per företag deltar per workshop.		Mål i Agenda 2030: 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11 Hållbara städer och samhällen
Regional exportsamverkan (RES)	Under 2023 har fler än 300 skånska företag deltagit i gemensamma aktiviteter inom ramen för RES. Tillsammans med Almi, Enterprise Europe Network, Exportkreditnämnden och Business Sweden arbetar Region Skåne kontinuerligt med att besluta om, fördela och följa upp internationaliseringscheckar till företag. För 2021 - 2022 har 64 företag beviljats en internationaliseringscheck. Projekten slutredovisades under 2023. Under 2023 har ytterligare 3,6 miljoner kronor fördelats till 15 företag.	Stärkt internationaliserings- och exportförmåga hos deltagande små och medelstora företag. Följs upp kvalitativt genom slutrapporter och enkäter samt kvantitativt med stöd från registerdata.	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030: 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
Affärsutvecklingscheckar	192 företag har beviljats en affärsutvecklingscheck. Digitaliseringscheckarna har fortsatt störst efterfrågan. Bäst resultat avseende tillväxt noteras hos företag som söker för internationalisering. Skåne har lyckats med bäst spridning och flest ansökningar till den nya inriktningen Hållbarhetscheckar jämfört med övriga delar av landet. Formerna för piloten Kompetenscheckar testas och utvecklas kontinuerligt.	Checkföretagen följs upp två år efter projektavslut avseende förädlingsvärde och antal anställda. Varje stödföretag matchas mot en motsvarande kontrollgrupp. Uppföljningen visar markant bättre sysselsättningstillväxt samt betydligt högre tillväxt av förädlingsvärde i stödföretagen än i kontrollgruppen	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030: 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

6. Tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet

6.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet inom tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet har genomförts.

Region Skåne har tillsammans med kommunerna i Skåne och Trafikverket under hösten 2023 genomfört en regional resvaneundersökning där resultatet presenteras under första kvartalet 2024. Resvaneundersökningar har genomförts i Skåne vart femte år sedan 2007 och utformats så att det är möjligt att följa resultat och utveckling över tid. Resultatet från undersökningen används av många aktörer och i olika sammanhang. Resvaneundersökningen utgör ett viktigt underlag till Regionplan för Skåne, den regionala transportinfrastrukturplanen samt för kommunernas översiktsplaner. En utmaning är att svarsfrekvensen minskat sedan 2007. Därför har antalet utskick till respondenterna ökat för att få en acceptabel svarsfrekvens.

I Region Skånes arbete för ökad digital användning har regeringsuppdraget som regional digitaliseringskoordinator bidragit till en strategisk flernivåsamverkan på flera olika områden. Ett partnerskap mellan Region Skåne och AI Sweden har lett till etablering av AI Swedens verksamhet i Södra Sverige med målet att driva på en ökad tillämpning av AI. Ytterligare insatser för kompetensökning inom AI har genomförts

tillsammans med klusterorganisationer och Almi. EDIH DigIT Hub Sweden har etablerats som en av fyra digitaliseringshubbar i Sverige som finansieras av EU-kommissionen. Sammanslaget har rollen som digitaliseringskoordinator bidragit till ökad initiativkraft och bättre samordning mellan landets 21 regioner, ett närmare samarbete mellan kommunerna i Skåne och en ökad samverkan med myndigheter och aktörer på nationell nivå.

För att möta kapacitetsbehovet på järnvägarna i Skåne är berörda myndigheter, grannregioner och kommuner eniga om att Södra stambanan behöver byggas ut med två nya spår mellan Hässleholm och Lund. Region Skåne har tillsammans med de kommuner som är fysiskt berörda av utbyggnaden tagit fram ett gemensamt positionspapper som stadfäster enighet om att två nya spår på sträckan behövs. Utifrån detta jobbar Region Skåne med direkt berörda kommuner för att få till en acceptans om principer kring utbyggnaden av nya spår som möjliggör en effektiv planeringsprocess och utbyggnad.

Under 2023 invigdes de två första supercykelvägarna i Skåne och därmed också de första i Sverige. Konceptet är väl förankrat och genomarbetat med andra myndigheter som Trafikverket och Transportstyrelsen men också med kommunerna. Även andra regioner och organisationer har varit involverade, däribland Svenska cykelstäder och Cykelfrämjandet. Konceptet handlar till stor del om att befintliga cykelvägar rustas upp för att locka fler att cykelpendla. Supercykelvägarna har hög prioritet i drift och underhåll.

Region Skåne fortsätter arbetet för att säkerställa att målsättningarna i den nationella bredbandsstrategin uppnås. För att kunna bygga ut den digitala infrastrukturen till de byggnader på landsbygden som inte får del av det nationella stödet beslutade regionala utvecklingsnämnden 2023 om ett regionalt bredbandsstöd om 35 miljoner kronor.

6.2 Beskriv hur ni har arbetat med att möta samhällsutmaningarna och där integrerat samtliga dimensioner av hållbar utveckling, det vill säga den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Den genomförda resvaneundersökningen ger kunskap om människors resvanor såsom antal resor, resmål, bakgrunden till resorna och vilka färdmedel som använts. Den visar också på skillnader mellan olika befolkningsgruppers resvanor och val av färdmedel beroende på till exempel kön, ålder, inkomst, utbildning, boende i större tätort, mindre tätort eller landsbygd. Denna kunskap är en viktig utgångspunkt för att i infrastruktur- och samhällsplanering kunna beakta såväl ekonomiskt och socialt som miljömässigt hållbar utveckling.

Regeringens uppdrag att låta Trafikverket genomföra en lokaliseringsutredning och påföljande järnvägsplan för att öka kapaciteten på Södra stambanan mellan Lund och Hässleholm kommer att påverka såväl kommunerna som Region Skåne. Därför har Region Skåne fortsatt arbetet med att nå samsyn när det gäller förutsättningar och mål för ökad kapacitet till gagn för ökat resande med kollektivtrafiken. Bättre tillgänglighet bidrar till en utvecklad arbetsmarknadsregion, vilket skapar bättre förutsättningar för ekonomisk hållbarhet med fler människor som kan ta del av arbetsmarknad och utbildning. Ökad andel kollektivtrafikresor innebär också positiva effekter på den miljömässiga hållbarheten.

Hela konceptet kring supercykelvägar beaktar de tre hållbarhetsdimensionerna. Dels är det ett svar på att det är kostnadskrävande och svårt att bygga nya cykelvägar. I stället är det mer ekonomiskt försvarbart att rusta upp de befintliga cykelvägar som har högst potential. Det är också samhällsekonomiskt och socialt positivt då aktiv pendling till jobb leder till minskad sjukdom och ökad individuell hälsa. Cykling är också ett miljömässigt hållbart sätt att transportera sig till och från arbete och studier.

Lika tillgång till digital infrastruktur är en del av samhällets sociala hållbarhet och i förlängningen en demokratifråga. En digital infrastruktur som når alla möjliggör mindre fysisk förflyttning vilket är till fördel för såväl ekonomisk som miljömässig hållbarhet.

6.3 Beskriv hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet.

Region Skåne har i samverkan med grannregionerna inom Regionsamverkan Sydsverige tagit fram ett positionspapper för utveckling av transportinfrastrukturen. Positionspapperet har ett regionövergripande perspektiv med tre fokusområden; internationell och nationell tillgänglighet, ett sammanbundet Sydsverige samt konkurrensmässiga och hållbara godstransporter. Dessa är grund för en gemensam syn på satsningar och prioriteringar inom transportsystemet.

Genom arbetet med att stimulera utbyggnaden av bredband verkar Region Skåne för en demokratisk tillgång till digital infrastruktur. Det bidrar i sin tur till att utjämna skillnaden mellan stad och land samtidigt som det ökar möjligheten att bo och vara verksam överallt i det flerkärniga Skåne.

Region Skåne samarbetar med övriga storstadsregioner vid framtagandet av länsplan för regional transportinfrastruktur. Storstadsregionerna delar liknande utmaningar med trängselproblematik och begränsad framkomlighet för kollektivtrafiken och samarbetar därför för att dela med sig med erfarenheter kring process, dialog och utformning av regional transportinfrastrukturplan. God standard på vägar är en viktig förutsättning för den regionala utvecklingen. Region Skåne har under året deltagit i åtgärdsvalsstudier och lämnat yttranden på vägplaner. Ett eftersatt underhåll och bristande investeringar i infrastrukturen äventyrar regionens, och därmed Sveriges, ekonomiska utveckling. Kunskaphöjande samarbete pågår även med Köpenhamns kommun och i en större kontext med regioner/städer som satsar på cykling i Europa.

För att öka publicering och användning av öppna data driver Region Skåne och Västra Götalandsregionen tillsammans med flera andra regioner, DIGG, Tillväxtverket och Internetstiftelsen samverkan på nationell, regional och lokal nivå. För en lyckad omställning av välfärden behövs ökad digital kompetens hos medborgare i hela landet. Därför har ett tiotal regioner valt att bidra med gemensam finansiering under fem år till det nationella initiativet Digidel som nu kan etablera en mer långsiktig verksamhet.

De politiska samarbetena Greater Copenhagen och STRING (korridoren Hamburg-Oslo) har båda gränsregional infrastruktur, mobilitet och tillgänglighet som fokusområden. Tillsammans har organisationerna tagit fram en rapport under 2023 om förutsättningar för godstrafik på järnväg utifrån den framtida Fehmarn Bält-förbindelsen. STRING har tagit fram ytterligare två rapporter som belyser effekterna av den nya förbindelsen. Resultaten pekar bland annat på att ny infrastruktur behövs både på väg och järnväg för att möta behovet från den ökade trafiken. Rapporterna har presenterats vid seminarier i den svenska riksdagen och det danska folketinget samt vid den tyska ambassaden i Köpenhamn.

6.4 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året	Mål
Trelleborgsbanan – analys av framtida kapacitetsbehov	Framtagen analys av olika scenarier för godstransporter på järnväg och dess utveckling. Arbetet är genomfört i samarbete med Trelleborgs hamn för att se över behovet av järnvägskapacitet Malmö-Trelleborg. Slutsatserna i rapporten är i huvudsak framtagna med Trafikverkets prognosmodell som underlag. Även egna antaganden baserade på prognoser om framtida godsmängder från Trelleborgs hamn AB har beaktats.	Effekten av rapporten blir ett inspel i den åtgärdsvalsstudie som Trafikverket planerar att genomföra under 2024 för att se över vilka insatser och åtgärder som behövs för att klara kapacitet och robusthet på banan.	Mål i RUS: Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030: 5 Jämställdhet 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11 Hållbara städer och samhällen 13 Bekämpa klimatförändringarna
Enkla åtgärder för utveckling av tågtrafiken inom Sydsverige	Workshops har genomförts med brett deltagande från olika funktioner inom bl.a. kollektivtrafikmyndigheter och Trafikverket. En rapport med olika åtgärder ("verktygslåda") samt processmetodik för implementering av steg 1 och 2-åtgärder har tagits fram. Åtgärderna är dels på systemnivå, dels för utveckling i specifika järnvägsstråk.	Effekten av workshoparna blir ökad kunskap som grund för kommande handlingsplaner. Dessa planer tas fram inom Regionsamverkan Sydsverige och respektive region för att genomföra åtgärder eller insatser som på kort sikt bidrar till att öka kapaciteten eller resandet inom den regionala persontågstrafiken.	Mål i RUS: Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030: 5 Jämställdhet 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11 Hållbara städer och samhällen 13 Bekämpa klimatförändringarna
Frakta fossilfritt	Genomförande av event som lockade 130 deltagare, varav ett stort antal kom från transportbranschen. På plats fanns åtta tunga fordon för provkörning och provvårdning.	Genom bred information och erfarenhetsutbyte har med stor sannolikhet transportföretagens motivation och acceptans för utbyte av fordonsflottan till hållbara fossilfria alternativ ökat.	Mål i RUS: Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer Mål i Agenda 2030: 3 God hälsa och välbefinnande 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 13 Bekämpa klimatförändringarna
Hamnturné – mötesserie med hamnarna i Skåne	Genomförda möten med vart och ett av Skånes många hamnbolag.	Ökade kunskaper om de skånska hamnarna och deras olika förutsättningar och utmaningar. Dessutom förbättrade relationer med hamnbolagens representanter vilket lär underlätta framtida samarbeten i	Mål i RUS: Skåne ska ha en god miljö och en hållbar resursanvändning Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor

		syfte att öka transporteffektiviteten och andelen hållbara transporter.	Skåne ska vara globalt attraktivt Mål i Agenda 2030: 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 13 Bekämpa klimatförändringarna
Ny regional samverkansmodell för införande av nationella digitala tjänster	Ökat samarbete mellan de skånska kommunerna i arbetet med införande av nationella digitala tjänster.	Modellen har fallit väl ut och kan användas för ett snabbare införande av olika nationella tjänster som utvecklas av till exempel DIGG inom ENA – Sveriges digitala infrastruktur. Som en bonus har samarbetet identifierat ytterligare områden som efterfrågas av kommunerna, däribland gemensamma utbildningar inom digital kompetens för medarbetare och kompetensutveckling inom informationssäkerhet både för ledare och för informationssäkerhetssamordnare.	Mål i RUS: Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer Skåne ska vara globalt attraktivt Mål i Agenda 2030: 5 Jämställdhet 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 10 Minskad ojämlikhet

7. Jämställdhet

- 7.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med att stärka integrering av jämställdhet har genomförts och med vilka aktörer ni har samverkat (kommuner, länsstyrelser, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv). Beskriv även eventuella utmaningar och framgångsfaktorer.

Region Skåne samverkade tillsammans med Länsstyrelsen Skåne och Malmö stad kring den årliga nationella konferensen Forum Jämställdhet som ägde rum i februari 2023. Konferensen, som samlade omkring 1000 deltagare från offentlig och privat sektor, erbjöd fördjupande seminarier, praktiska metodverkstäder och föreläsningar från forskare, ministrar och internationella experter.

Arbetet med jämställdhet har under 2023 till stor del utgått ifrån det samverkansavtal som finns mellan Region Skåne och Jämställd Utveckling Skåne (JUS). Syftet med arbetet är att bidra till en jämställd lokal och regional utveckling och tillväxt. En viktig del i arbetet har varit att föra dialog, bygga nätverk och synliggöra kunskap om hur jämställdheten påverkar den regionala utvecklingen och tillväxten. Utmaningen i arbetet är att hitta strukturer för att på ett enkelt sätt inkludera jämställdhetsperspektivet och implementera det i processer. Under 2023 låg fokus på kunskapshöjande insatser, föreläsningar och utbildningar riktade till utsedda målgrupper, dvs. aktörer, myndigheter och organisationer inom lokal och regional utveckling och jämställdhet. Det inkluderar ideell, privat och offentlig sektor samt akademien.

Region Skåne bedömer att Jämställd Utveckling Skåne (JUS) har bidragit till att stärka andra innovationsfrämjande aktörer i sitt jämställdhetsarbete. JUS deltar i projekt och aktiviteter för att rent konkret lyfta in verktyg och kunskap om hur insatser ska kunna bedrivas bättre för att främja en mer jämställd tillväxt, samt att de bedriver konkreta insatser för att främja jämställdhet. Under året arrangerades bl. a. en lärandeserie för att kraftsamla och samverka kring olika jämställdhetsutmaningar med syftet att bidra till gemensam påverkan på jämställdhetsområdet.

Kompetensen i livsmedelssektorn har också lyfts 2023. Livsmedelsindustrin behöver bli bättre på att attrahera och ta hand om underrepresenterade grupper. JUS har även undersökt vad som kan göras för att livsmedelsindustrin ska bli en mer attraktiv bransch att jobba i för fler grupper.

7.2 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året	Mål
Jämställd livsmedelskompetens i Skåne	Inom ramen för satsningen har följande resultat åstadkommit: -Framtagen nuläges- och behovsanalys -Framtagen analys av Region Skånes ansökningssystem -Genomförda utbildningsträffar "Attrahera och bibehålla talanger" -Resultatet är ett koncept som riktar sig till företag inom livsmedelsindustrin -Framtagna förslag på tydliga krav på jämställdhet och inkludering för att säkerställa att ett projekt främjar jämställdhet och inkludering på ett effektivt sätt	Satsningen bidrar till att göra livsmedelsindustrin till en mer attraktiv bransch för fler att söka sig till och jobba inom. Genom att öka förutsättningarna för att stärka det systematiska jämställdhetsarbetet, bredda normer, motverka fördomar och stereotyper samt förebygga och motverka diskriminering och trakasserier hos skånska livsmedelsföretag och deras stödstruktur. I förlängningen ska detta arbete leda till en mer inkluderande organisationskultur och rekrytering inom livsmedelsföretag i Skåne som lockar fler underrepresenterade.	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Skåne ska utveckla framtidens välfärd Mål i Agenda 2030 5 Jämställdhet 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

8. Integration

8.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med att stärka integrering av integration har genomförts och med vilka aktörer ni har samverkat (kommuner, länsstyrelser, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv). Beskriv även eventuella utmaningar och framgångsfaktorer.

I början av 2023 samlades cirka 80 representanter från kommunerna i Skåne, Arbetsförmedlingen, Region Skåne, Nätverket Idéburen sektor Skåne, Migrationsverket och Länsstyrelsen Skåne för att prata om nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Arrangörerna var Region Skåne, Arbetsförmedlingen och Länsstyrelsen Skåne. Syftet med dialogen var att stärka samverkan inom området arbetsmarknad och kompetensförsörjning för nyanlända samt utrikesfödda personer som tidigare har ingått i kommunmottagandet men som ännu inte etablerat sig på arbetsmarknaden.

Studieförbund och folkhögskolor har de senaste åren tagit ett stort samhällsansvar för att höja utbildningsnivåerna, stärka integrationen och tillgängliggöra bildning, utbildning och kultur även på mindre orter. Minskat stöd till folkbildningen skapar utmaningar att integrera individer långt ifrån arbetsmarknaden och ur ett långsiktigt perspektiv stärka kompetensförsörjningen i Skåne.

Formaliserade samverkansstrukturer som Överenskommelsen Skåne med idéburen sektor eller överenskommelsen med folkbildningen skapar ett förtroende mellan involverade parter och därmed möjlighet till sektorsövergripande dialog och effektiva insatser inom integration.

Region Skåne har under året samverkat med Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen och Nätverket idéburen sektor kring stärkt föreningsdeltagande hos nyanlända (NAD – Nätverk, Aktivitet och Delaktighet).

8.2 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året	Mål
Länsdialog med fokus på nyanlända, arbetsmarknad och kompetensförsörjning	På länsdialogen gavs utrymme för delregioner att stärka sitt samarbete utifrån behov vilket gynnat kommunernas lokala överenskommelser med Arbetsförmedlingen. Det fanns också utrymme till pass med tematiska fördjupningar där flera kommuner som ett led att nya insikter och kontakter stärkt sina samarbeten i olika projekt på lokal och delregional nivå.	Några tematiska fördjupningar som lett till vidare samverkansinsatser: - Nyanländas etablering på arbetsmarknaden - Kvalitativ språkundervisning i kombination med bransch/yrkesutbildning – en pusselbit i kompetensförsörjningen - Insatser i väntan på sfi och andra etableringsinsatser – hur skapar vi en hållbar etablering från start? - Etablering för personer med kort utbildningsbakgrund – vilka insatser fungerar och hur samverkar vi bäst?	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet Skåne ska utveckla framtidens välfärd Mål i Agenda 2030 4 God utbildning 5 Jämställdhet 10 Minskad ojämlikhet 16 Fredliga inkluderande samhällen
Tredjelandsmedborgares möjlighet till gränspendling inom Greater Copenhagen	Region Skåne och Region Hovedstaden har fått beviljat en ansökan om tekniskt stöd (TSI) från EU gällande tredjelandsmedborgares möjligheter till pendling inom Greater Copenhagen. Bakgrunden till ansökan är nuvarande lagstiftning som inte tillåter tredjelandsmedborgare att bosätta sig på ena sidan Öresund och arbeta på den andra.	Den långsiktigt önskvärda effekten är att stärka den integrerade arbetsmarknaden, öka möjligheterna för tredjelandsmedborgare till sysselsättning samt möjliggöra arbetsgivares tillgång till kompetens inom hela Greater Copenhagen.	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark och hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030: 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 10 Minskad ojämlikhet 11 Hållbara städer och samhällen

9. Miljö och klimat

9.1 Beskriv hur det strategiskt viktigaste arbetet med att stärka integrering av miljö och klimat har genomförts och med vilka aktörer ni har samverkat (kommuner, länsstyrelser, övriga berörda statliga myndigheter, organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv). Beskriv även eventuella utmaningar och framgångsfaktorer.

Under 2023 har stor vikt lagts på grön omställning av näringslivet. Energi och livsmedel är frågor som har stått högt upp på agendan.

Inom ramen för arbetet med näringslivets gröna omställning drivs ett flertal initiativ för att stärka förmågan hos aktörer i stödsystemet att ge relevant rådgivning och stöd till företag. En analys av stödsystemet för grön omställning i Skåne har resulterat i ett underlag till hur den gröna omställningsprocessen kan påskyndas och hur Region Skåne kan bidra till en sådan utveckling. Detta kan göras genom exempelvis kompetenshöjande insatser, finansiellt stöd till pilotprojekt och förstudier samt en fortsatt stimulans av samverkansmiljöer och samverkansplattformar.

Det pågår ett kontinuerligt arbete för att tillgängliggöra och erbjuda näringslivet extern kompetens för att accelerera arbetet med grön omställning och möjligheten till mer cirkulära och hållbara affärsmodeller. En kartläggning om utmaningar och hinder har genomförts och workshops har hållits både externt och internt.

Energieffektivisering och -försörjning är en ständigt aktuell fråga där det initierats ett flertal projekt och pågår en aktiv dialog med parter på alla samhällsnivåer för att hitta de bästa lösningarna. Arbetet med effektkommissionen fungerar som en gemensam röst från Skåne med lösningsorienterade förslag till nationell nivå. Förutom Region Skåne ingår kommuner, privata energibolag, näringslivsrepresentanter och offentliga myndigheter.

Inom ramen för cirkulära livsmedelssystem finns en projektportfölj med ett 15-tal projekt som syftar till att visa på möjligheterna inom de olika delarna i systemet från primärproduktion till konsumtion. Under året har en rad kunskapsseminarier arrangerats för att erbjuda en mötesplats och ett kunskapslyft inom området. Detta har lett till en rad nya samarbeten mellan aktörer som saknar en naturlig mötesplats. Aktörer både i program och som deltagare i kunskapsseminarierna har varit väl spritt; lärosäten, kluster, näringsidkare från olika branscher, start-ups, myndigheter, kommuner m.fl.

Det görs också ett arbete inom ökad försörjningsförmåga och livsmedelsberedskap som går hand i hand med cirkulära livsmedelssystem. Ett sådant exempel är Skånebönan som är en handlingsplan. Skåne ska bli en volymmässigt ledande region för nya växtproteiner, och en attraktiv plats för nya samarbeten och satsningar kring växtproteiner längs med hela värdekedjan. Bakom Skånebönan står företrädare för skånska livsmedels- och lantbruksföretag, universitet och forskningsinstitutioner, samt offentliga aktörer. Genom att följa "brölloppstartsmodellen" från Stockholm Resilience Centre och fokusera på de tre sfärerna (biosfär, social sfär och ekonomisk sfär), strävar Region Skåne efter att skapa en positiv förändring både inom livsmedelssektorn och på samhällsnivå.

Inom det politiska samarbetet STRING (korridoren Hamburg-Oslo) har arbetet inom fokusområdet Green Hub pågått i tre spår under 2023:

- Ett samarbete med regionens investeringsfrämjande organisationer inom ramen för Interreg med målet att gemensamt marknadsföra STRING som en Green Megaregion.
- Ett gränsöverskridande samarbete kring Green Public Procurement för att ta fram en gemensam målsättning för hållbara upphandlingar i STRING-geografen i syfte att skapa kritisk massa och en tydligare marknadsdialog.
- Green Hub cluster cooperation med syfte att främja samarbete mellan olika gröna kluster i regionen.

9.2 Ge exempel på insatser som har genomförts eller initierats. Ange max fem insatser och fyll i tabellen nedan:

Namn på insats och kort beskrivning	Resultat i form av uppnådda prestationer under året	Om möjligt resultat i form av uppnådda effekter under året	Mål
Cirkulär utvecklingshubb för livsmedel - kraftsamling kring ett mer hållbart livsmedelssystem	Under 2023 har kunskapsspridning och dialog skett genom bland annat regionala kunskapsträffar, Skåne Innovation Day och Skånes Livsmedelsdag. En rad andra träffar har arrangerats för att stötta utvecklingsarbete organisationer emellan. Sammantaget har över 300 personer involverats.	Aktiviteterna har gett en förbättrad kunskap hos den primära målgruppen (företag) vad gäller möjligheter att genom sin egen verksamhet bidra till mer cirkulära flöden och resursoptimering. Aktiviteterna har format nya samarbeten mellan aktörer i värdekedjan och i ekosystemet för livsmedel som möjliggör innovationer både på företags- och systemnivå	Mål i RUS: Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030: Mål 2: Ingen hunger Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion
LIFE coast adapt – Projektet ska bidra till att mildra effekterna av kusterosion i Skåne.	Resultat under 2023: - Final Conference 8-9 nov 2023 - Mätningar tog fortsatt fart efter ett omtag av tillvägagångssätt under 2022 - Anläggning av våtmark i Bjärred gjordes 2022, under början av 2023 syntes resultat såväl snabbt som omfattande - Att ombesörja vård av Nybroån i Ystad hade en lång startsträcka, men väl samarbetet med fiskevårdsområdesföreningar fick fäste vidtogs åtgärd, som nu styr den naturliga erosionen på ett för åns liv främjande sätt.	Ökad tillgång till rekreativa miljöer Policy för kustanpassning	Mål i RUS Ett sammanbundet Skåne Mål i Agenda 2030: 14 Hav och marina resurser 15 Ekosystem och biologisk mångfald
Investment Readiness in Skåne (IRIS) Projekt med syfte att förbättra förutsättningarna för fler hållbara investeringar i skånska bolag. The Drop-Climate konferensen Konferensen The Drop är en del av IRIS-projektet och dess syfte varit att bidra till hållbara klimatlösningar.	Andra upplagan av The Drop - Climate Tech konferens arrangerades i samarbete med Almi, Pale Blue Dot, Domino, Skåne Startups, Invest in Skåne, Connect Syd och ägde rum på Lokstallarna i Malmö den 7 september 2023. Det var över 1 000 deltagare, varav 450 investerare och 350 startup-företag. Flera av världens ledande klimatinvesterare var på plats för att bygga relationer, nätverka och möta de mest lovande bolagen från Skåne, övriga Sverige och övriga Europa.	Konferensen har: -gett ökad kunskap om klimatkrisen, teknik som bidrar till att lösa krisen samt hur man finansierar utvecklingen av den teknologin hos deltagarna generellt - lett till nya samarbeten och partnerskap mellan bolag och investeringsfonder som har fokus på klimat -ökat tillgång till riskkapital för bolag som jobbar inom klimattech	Mål i RUS Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030 8 Anständiga villkor och ekonomisk tillväxt 9 Hållbar industri, innovation och infrastruktur 13 Bekämpa klimatförändringarna
Färdplansansering Region Skåne har tagit initiativ till Skånes Effektkommission med syfte att samla de aktörer som tillsammans kan skapa rätt förutsättningar för elektrifiering, hållbar tillväxt och en strategisk regional utveckling.	Skånes Effektkommission har framarbetat en färdplan under 2023 som har till syfte att möjliggöra såväl delaktighet som viljeinriktning utifrån det framtagna visionsmålet för Skånes elförsörjning år 2030. En genomförandeplan togs fram och beslutades den 10 november. Denna tydliggör vilka aktörer som kan och	Färdplansanseringen med medföljande genomförandeplan skapar ökad förmåga till dialog, samverkan och samsyn i frågan om el-effektörsörjning på regional nivå.	Mål i RUS Ett sammanbundet Skåne Mål i Agenda 2023 7 Hållbar energi för alla 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

	ska genomföra åtgärder för att nå färdplanens mål.		
Goda lokala livsmedelssamarbeten Projektets syfte är att öka Skånes självförsörjningsgrad och minska transporter genom att öka kommuners inköp av lokalt producerad mat. Projektets mål är att utveckla dialogen och etablera långtgående samarbeten mellan lokala producenter och offentliga konsumenter.	Projektet har 20 deltagande kommuner uppdelat i pilotkommuner och följarkommuner. Pilotkommunerna får stöd för att genomföra upphandlingar som bjuder in lokala matproducenter. Följarkommunerna deltar i kunskapshöjande träffar (3 st under 2023) och får ökad kompetens kring vad som måste genomföras för att bjuda in lokala matproducenter. En mässa för kommuner och leverantörer arrangerades för att stimulera dialogen.	Deltagarna har fått ökad kunskap och handlingskraft inom perspektiv som verksamhetssamverkan, självförsörjning, producentdialog, sortiment baserat på lokala råvaror, näringsinnehåll och måltidsuppbyggnad.	Mål i RUS Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor Mål i Agenda 2030 12 Hållbar konsumtion och produktion

10. Fördelning av anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder

- 10.1 Beskriv varför ni har fördelat anslaget mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service på det sätt ni gjort.

Eftersom 1:1 anslaget till Skåne är begränsat till ca 20 mnkr har Region Skåne huvudsakligen använt detta för projektverksamhet. Det har inte bedömts meningsfullt att sprida ut den begränsade mängden medel på för många insatser. Region Skåne kompletterar de statliga medlen med ca 248 mnkr av regionala skattemedel för att nå den regionala utvecklingspolitikens mål.

- 10.2 Beskriv hur ni har integrerat ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i beslut om medel från anslaget till projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service.

Den regionala utvecklingsstrategins Det öppna Skåne 2030 (RUS) mål är styrande för regionala utvecklingsnämndens mål och budget. I RUS:en har de olika hållbarhetsaspekterna integrerats. Nämndens framtagna prioriteringar (mål) är baserade på RUS:en varför besluten är hållbarhetsförankrade. Inför varje insats och beslut används dessutom effektlogik som verktyg där hållbarhetsaspekterna beaktas i effektkedjan. De statliga medlens inriktning beslutas av nämnden och undergår samma process.

- 10.3 Har anslaget bidragit till att nå målen i

- den regionala utvecklingsstrategin?

Ja

Nej

- nationellt och regionala program för Europeiska regionala utvecklingsfonden?

Ja

Nej

- program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg)?

Ja

Nej

10.4 Om ja, beskriv hur anslaget har bidragit till att nå målen i

- den regionala utvecklingsstrategin.

Alla företagsstödjande åtgärder, projektverksamhet och utvecklingsåtgärder i övrigt – inklusive de som finansieras genom 1:1 anslaget - följer Region Skånes politiska prioriteringar så som de uttrycks i RUS:en och nämndens budget och verksamhetsinriktning.

- nationellt och regionala program för Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Region Skåne använder såväl 1:1 medel, EU medel som regionala skattemedel för att finansiera genomförande av antagna strategier och program.

- program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg).

Region Skåne använder såväl 1:1 medel, EU medel som regionala skattemedel för att finansiera genomförande av antagna strategier och program. Interreg-programmen inom Skånes geografi baseras på regionernas utvecklingsstrategier, vilket gör att Region Skånes strategier ligger helt i linje med Interreg-programmens mål.

Om nej, beskriv varför anslaget inte har bidragit till att nå målen.

10.5 Beskriv på vilket sätt olika territoriella perspektiv har beaktats och påverkat beslut om medel.

Det finns en stor efterfrågan på företagsstödjande insatser från hela Skåne. Flera stödmottagare, som de företagsstödjande organisationerna, har regionala uppdrag varför dessa stöd kommer hela Skåne till gagn. Näringslivsstrukturen ser olika ut i olika delar av Skåne med störst antal företag i västra delen, men det arbetas aktivt med god spridning och tillgänglighet.

Övriga medskick

I förra årets villkorsbeslutsrapportering efterlyste Region Skåne ett ökat regionalt inflytande över planeringen av Sveriges energiförsörjning. Därför ser Region Skåne positivt på regeringens uppdrag (KN2023/03646) till Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Statens Energimyndighet för att utveckla **den regionala och lokala energiplaneringen**. Region Skåne förstår att regeringen endast kan fördela uppdrag åt statliga myndigheter i dessa frågor, men Region Skåne hoppas att regionerna kan få en större roll när regeringen beslutar hur man ska gå vidare med frågan.

Polisen har fått i uppdrag att stärka den inre gränskontrollen och regeringen har som ambition att lagstadga möjligheten att vid behov återinföra ID-kontroller med transportöransvar. Detta riskerar att åter försvåra **den fria rörligheten i gränsregionen** och Region Skåne har i samverkan med regionala aktörer i olika remissvar tydligt påtalat dessa risker. Utifrån grundprincipen om den fria rörligheten vill Region Skåne därför betona att det endast är rimligt med särskilda befogenheter i extraordinära tider.

I december 2022 beslutade regeringen (I2022/02416) att avbryta en åtgärd som funnits med i den nationella **transportinfrastrukturplanen** ända sedan 2018. Även om regeringen fattade ett nytt beslut i oktober 2023 (LI2023/03475) som i stort följde Region Skånes rekommendationer, innebar avbrottet att den utpekade åtgärden försenas med flera år.

Vidare valde regeringen att i budgetpropositionen för 2024 (Prop. 2023/24:1 Utgiftsområde 22) i förtid stryka finansieringen till den överenskommelse (I2021/00794) man gjort med regionerna om att upprätthålla funktionen som **regional digitaliseringskoordinator** till och med år 2025. Uppdraget har koordinerats av Tillväxtverket men även myndighetens finansiering drogs in så att den inte kan fortsätta med koordineringen.

Region Skåne ser med oro på hur regeringen utan föregående dialog med berörda regioner väljer att avbryta tidigare gjorda överenskommelser.